

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGA / 18290955

Uw kenmerk

2018Z20643

Datum 7 januari 2019

Betreft Beantwoording vragen over het bericht dat Nederlandse supermarkten
fors meer zijn gaan stunten met goedkoop kippen-, varkens-, en
rundvlees

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid De Groot (D66) over het
bericht dat Nederlandse supermarkten fors meer zijn gaan stunten met goedkoop
kippen-, varkens-, en rundvlees (2018Z20643, ingezonden 9 november 2018).

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

2018Z20643

Ons kenmerk
DGA / 18290955

1

Bent u bekend met het artikel 'Wakker Dier ziet supermarkten steeds meer stunten met vlees'?

Antwoord

Ja.

2

Klopt het dat het aantal vleesaanbiedingen van supermarkten in Nederland sinds 2015 fors is gestegen?

Antwoord

Het aantal vleesaanbiedingen in de Nederlandse supermarkten wordt door de overheid niet bijgehouden. In het bericht van Wakker Dier worden geen onderliggende cijfers of onderzoek genoemd. Deze kan ik dan ook niet verifiëren.

3

Deelt u het advies van het Voedingscentrum dat we gemiddeld per persoon in Nederland minder vlees moeten gaan consumeren?

4

Passen dit soort aanbiedingen binnen uw visie over kringlooplandbouw en kunt u dit toelichten?

Antwoord 3 en 4

In de LNV-visie "Landbouw, natuur en voedsel: Waardevol en verbonden" staan kringlooplandbouw en waardering voor voedsel centraal. In de LNV-visie wordt de rol van de consument benadrukt: de huidige oriëntatie op lage prijs en veel gemak zou moeten verschuiven naar gedrag dat past bij de hogere eisen die worden gesteld aan de leefomgeving en aan de boeren en tuinders die daarin werken. 'Stunten' met voedsel, dat wil zeggen voedsel aanbieden voor een prijs die ver beneden de waarde van het product ligt, draagt niet bij aan het bewustzijn van de consument voor de zorg en aandacht die de productie en consumptie van eten vragen. Eén van de uitgangspunten hierbij is een duurzame en gezonde voedselconsumptie. Daarbij hoort een goede balans tussen dierlijke en plantaardige eiwitten in het dieet, wat ook conform de aanbevelingen van de Gezondheidsraad is. Die zijn vertaald in de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum (gebaseerd op de "Richtlijnen Goede Voeding 2015" van de Gezondheidsraad).

5

Kunt u toelichten hoe deze kortingen passen in uw beleid om dierenwelzijn over de gehele breedte te verbeteren?

Antwoord

Supermarkten gaan zelf over hun prijsbeleid. Zij bepalen welke producten in de aanbieding komen. Supermarkten kunnen als schakel naar de consument een belangrijke rol vervullen in het verbeteren van dierenwelzijn. Ik zou graag zien

dat het aandeel diervriendelijker geproduceerde dierlijke producten in supermarkten verder toeneemt en dat juist deze producten onder de aandacht van de consument worden gebracht en worden gekocht. Mijn ministerie is, in het kader van de LNV-Visie, in gesprek met supermarkten over hoe zij kunnen bijdragen aan de versnelling van de verduurzaming van de veehouderij. Daarbij wordt ook gesproken over dierenwelzijn.

6

Hoe verhouden deze kortingen zich met uw visie over kringlooplandbouw en een eerlijkere prijs voor producenten?

Antwoord

In de kringlooplandbouw is ook bij de consument een omslag nodig. In de LNV-visie is één van de doelen het vergroten van de waardering voor voedsel, bij zowel individuele burgers en consumenten als grootverbruikers en andere schakels in de keten. In lijn hiermee zet het kabinet met haar voedselbeleid in op duurzamere voedselproductie en consumptie.

We zien in de praktijk steeds meer bedrijven in de voedselketen die verantwoorde producten of diensten aanbieden of die zich op andere manieren extra inspannen om aan maatschappelijke eisen te voldoen. Zij leveren producten die op het gebied van dierenwelzijn of milieu aan hogere eisen voldoen dan het wettelijk minimum. Maar onduidelijk is of ze daar altijd een kostendekkende beloning voor krijgen. Daarom wordt er bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) een agroturimonitor opgericht, waarmee ik meer inzicht wil krijgen in de prijsvorming en transparantie in de keten en nagaan wat mogelijke aanknopingspunten zijn voor het voeren van gericht beleid.

7

Deelt u de mening dat wat in uw visie over kringlooplandbouw staat over korte ketens en dat boeren en burgers dichterbij elkaar gebracht gaan worden, haaks staat op het huidige beleid van supermarkten?

Antwoord

In de visie hebben korte ketens en het dichterbij elkaar brengen van boeren en burgers een prominente plaats. Het waarderen van voedsel en de positie van de boer in de keten zijn hierbij ook belangrijk. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5 is mijn ministerie in gesprek met de Nederlandse supermarkten waar ook deze punten op de agenda staan.

8

Deelt u de mening dat goedkoop kippen-, varkens-, en rundvlees niet leidt tot meer dierenwelzijn? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Kippen-, varkens- en rundvlees dat in de Europese Unie is geproduceerd, moet minimaal voldoen aan de dierenwelzijns- en gezondheidswetgeving van de EU en de lidstaten. De prijs voor deze producten ligt doorgaans lager dan de producten die zijn geproduceerd onder private labels die strengere, bovenwettelijke dierenwelzijnseisen stellen. Supermarkten kunnen alle vleesproducten in de

aanbieding doen, of die nu gangbaar zijn geproduceerd of onder een welzijnslabel. Uiteindelijk is het aan de consument om hierin een keuze te maken.

Ons kenmerk
DGA / 18290955

9

Bent u bereid om een stevig gesprek aan te gaan met de supermarkten over hun verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn?

Antwoord

Ik verwijs u hiervoor naar mijn antwoord op vraag 5.